

Learning Libraries

- v posledních letech vzniká na univerzitách nové paradigma výuky
- posun od vyučování (teaching) k učení se (learning)
- v této přeměně hrají nezastupitelnou roli akademické knihovny → tvoří předvoj novým koncepčním uchopením vyššího vzdělání
- koncepce nepřerušného vzdělávání se (seamless learning) – tvorba takové kultury v kampusu, která uznává, že studenti se také učí mimo třídy
- poskytuje strukturu organizace, která plně využívá toho kde a jak se studenti učí nejlépe → vytváří akademické knihovny „bez zdí“

Learning Communities

- jsou navrženy tak, aby posílily jak spolupráci mezi studenty vzájemně, tak i s pracovníky fakult a vytvořily prostor pro více promyšlené kurikulum
- nabývají různých struktur:
 - učící se komunity vztahující se k učebnímu plánu
 - třídní učící se komunity
 - místní učící se komunity
 - virtuální učící se komunity – zapojují studenty absolvující on-line studijní programy do vzájemné spolupráce

Learning organizations

- univerzity se pokoušejí stát se na učení zaměřenými pomocí zavedení konceptu učící se organizace
- cílem je vytvořit komunitu univerzitních členů zodpovědných za podporu vzdělávacích cílů univerzity
- členové učící se organizace neustále rozšiřují svoji schopnost učit se a poskytovat příležitost učit se i ostatním
- učící se organizace je projektována pro zaměstnance univerzit, na učení zaměřená instituce je projektována pro studenty
- v rámci učících se organizací vzniká hierarchie podporující vznik různorodých pracovních týmů

Learning college

- učící se univerzity mají více holistický design než učící se komunity a učící se organizace
- mohou zahrnovat učící se komunity a být zbudovány jako učící se organizace
- učící se univerzity jsou takové, které přistupují k učení se mnohem komplexnějším způsobem
- příležitost získat zkušenosti ve vzdělávání se může objevit jakkoliv, kdekoliv a kdykoliv
- mění se tradiční strukturální a byrokratická omezení
- studenti a sbor fakulty jsou koproducenti výuky

Seamless Learning Cultures

- kultura institucí vyššího vzdělání
- na tradičně pojímaných institucích jsou akademičtí pracovníci a další zaměstnanci vzájemně izolováni specializací
- oproti nim existují instituce fungující v kolaborativním prostředí, v němž akademičtí pracovníci i další zaměstnanci vzájemně spolupracují za účelem holistického rozvoje studentů
- snaha vytvořit takové podmínky, které vychovávají k učení sebe sama, studenti přijímají aktivní odpovědnou roli za své vlastní vzdělávání se

Learning Libraries

- situační učení – znalost je situována do praxe
- zaměstnanci vykonávající jakoukoliv práci jsou zapojeni do výuky každého studenta
- využívají situační učení – tj. učení, kdy je znalost získána skrze praxi
- instruktoři v knihovnách vytvářejí praktické situace, které povzbuzují studenty, aby porozuměli, proč se učí vědeckým postupům a tomu, jak se o nich mohou sami naučit více
- implementace informační gramotnosti jako klíčové komponenty vzdělání do běžné výuky → uznání významu role knihovny v celém vzdělávacím procesu a výzkumu

Learning Libraries

- začleňování informačních kompetencí do jednotlivých kurikul
- kurzy informační gramotnosti jsou připravovány pro různé stupně
- v závislosti na pokročilosti se musí knihovníci měnit svoji roli a zaměřovat na zcela odlišné kompetence: od výuky začátečnických informačních kompetencí přes složitější techniky vyhledávání a hodnocení informací až po službu ve výzkumných týmech, v nichž knihovníci působí jako členové
- podporuje se schopnost psát a kriticky myslet
- knihovník výchovných služeb - „Instructional Services Librarian“

Modely výuky informační gramotnosti - příklady

- knihovník jako instruktor – nejtradičnější model, knihovník v rámci jiného kurzu přednáší úvod do metodologie výzkumu v knihovně, studenti musejí na konci kurzu odevzdat esej na téma, které vyžaduje orientaci a schopnost práce s knihovními informačními zdroji, kompetence: orientace v knihovně
- vyučující asistent jako knihovní instruktor – knihovník učí vyučujícího asistenta (jeden či dva roky starý absolvent) a ten potom dále v rámci kurzu učí studenty používat index periodik k nalezení odkazu na časopisový článek k hledanému tématu a jeho nalezení v knihovně, kompetence: vyhledávací dovednosti

Modely výuky informační gramotnosti - příklady

- student jako instruktor – knihovník připraví sylabus, podle něho student magisterského stupně učí své vrstevníky - knihovní el. zdroje přístupné přes univerzitní síť, případně práci s informačním systémem. Studenti dostávají za tuto práci plat. Kompetence: vyhledávání v elektronických zdrojích
- návod pro studenty samouky – metodologie pro vyhledávání v knihovních a elektronických zdrojích, knihovník na začátku kurzu zadá studentům úkoly, studenti musí v průběhu semestru splnit – potvrzení zvládnutí vyhledávacích dovedností. Splnění zadaných úkolů předpokladem k ukončení kurzu zaměřeného na studentův vlastní obor